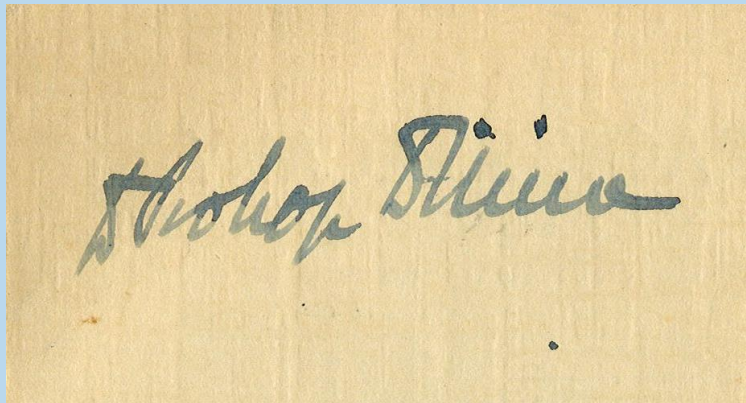

PROKOP DRTINA

ČESKOSLOVENSKO BYLO JEHO OSUDEM

13. dubna 1900 – 16. října 1980

Prokop Drtina

(1)

1919 - 1945

Prokop Drtina byl český právník a politik. V letech 1919 – 1923 vystudoval Právnickou fakultu UK. Před 2. světovou válkou byl tajemníkem prezidenta Edvarda Beneše a během války byl jeho blízkým spolupracovníkem v Londýně. Pod pseudonymem Pavel Svatý působil také jako komentátor českého vysílání londýnského rozhlasu.

HALÓ, HALÓ!
Občané v Praze XVI

VOLÁ VÁS LONDÝN

Ve středu 7. XI. 1945 o 19. hodině promluví k Vám
NA VEŘEJNÉM PROJEVU
ve velkém sále Národního domu na Smíchově
**POSL. DR PROKOP DRTINA -
„PAVEL SVATÝ“**

Ježník Vám všem známý ze zapovězených poslechů londýnského rozhlasu

Přijďte všichni, kteří jste v dobách nacistické okupace sledovali s napjatou pozorností jeho krásné projevy! - Přijďte ve středu večer 7. XI. 1945. Zahájení bude přesně o 19. hodině.

Úvodem k projevu zahraje orchestr řízený Jiřím Vácholem „FANFÁROVÝ POCHOD“ od Fr. Zity
Dále je na programu píseň Aloise Mancla „VOLÁ VÁS LONDÝN“
na slova Jára Pospišila, komponovaná společně oběma umělci v koncentračním táboře, v osobním provedení autorů.
Na klavír hraje ALOIS MANCL zpívá JÁRA POSPIŠIL

Na konci úvodu promítní úryvků filmu ze života obou našich presidentů

se sestavili a řídí dr. Oppl a K. Freundl

A nyní promluví
PAVEL SVATÝ...

Londýnské
rozhlasové
epištoly

DR PROKOPA DRTINY

Z LET
1940-1945

VLADIMÍR ŽIKEŠ
PRAHA

(2)

PO VÁLCE

Od listopadu 1945 P. Drtina zastával post ministra spravedlnosti. Jako nejvyšší představitel československé justice v období poválečné retribuice vystupoval na obranu zákonnosti a nezávislosti soudů proti radikalistickým tendencím, projevům zvěle a politické demagogie. Patřil k nejvýraznějším obhájčům demokratického zřízení a právního státu proti nastupujícím totalitním silám v čele s KSČ.

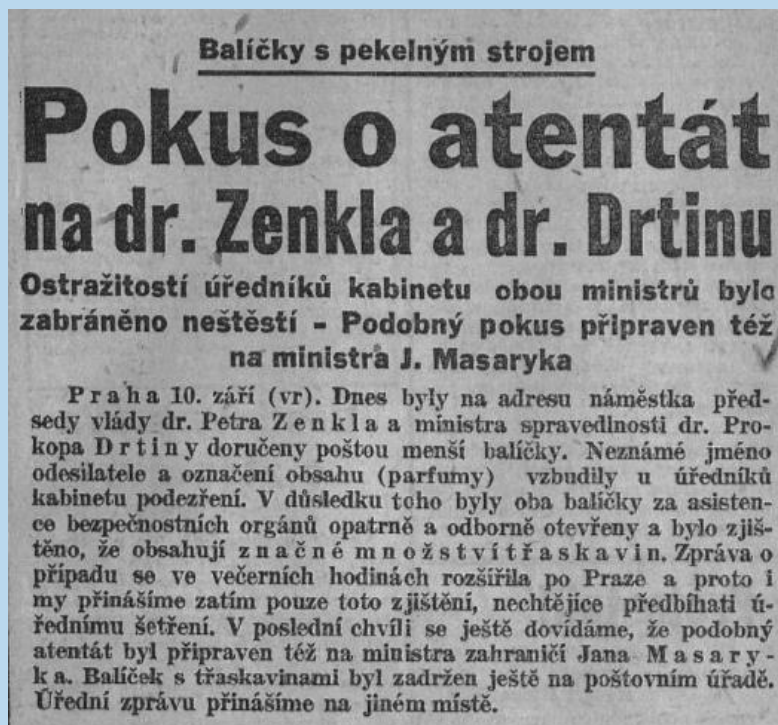
**ŠTVOU PROTI SNB PROTOŽE STÍHÁ
rozvratníky, šmelináře, špiony a spiklence!**
Za útoky proti SNB je snaha vnést do státní bezpečnosti
ducha Drtinovy „spravedlnosti“
Za celý rok podal SNB tisíc trestních oznámení na šmelináře
Drtinova justice jich odsoudila jen 1 procento!

Rudé právo, 20.2.1948

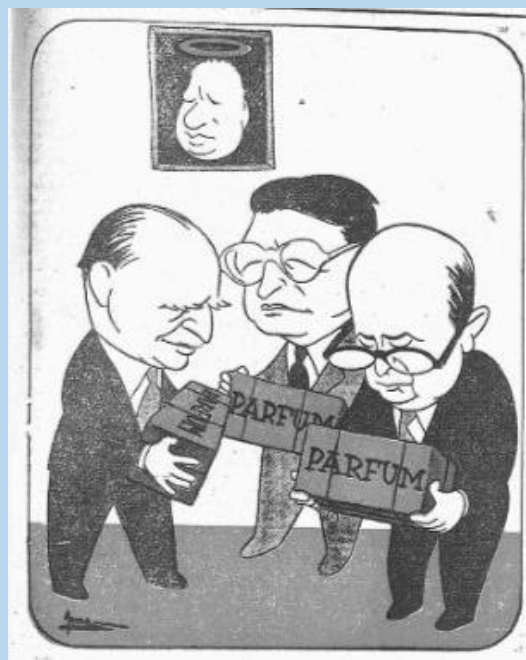
(3)

KRČMAŇSKÁ AFÉRA

Dne 10. září 1947 byly třem nekomunistickým ministrům Petru Zenklovi, Prokopu Drtinovi a Janu Masarykovi zaslány krabičky s výbušninou (byly vyrobeny v Krčmani).

Svobodné slovo, 11.9.1947

*Svobodné slovo,
15.2.1948*

Provokace

Jak oznámila úřední zpráva min. vnitra, byl dne 10. září dopol. doručen do předs. vlády v Praze III, Strakova akademie, balíček o rozměrech 130×90×45 mm, adresovaný místopředsedovi vlády dr. P. Zenklovi. Poněvadž balíček zdál se býti podezřelý, byl dán bezpečnostním orgánům, kteří zařídili podrobení balíčku pyrotechnické zkoušce. Přítom bylo zjištěno, že po obou stranách dřevěné krabičky jsou uloženy dvě 100gramové náložky tritolu, opatřené v lůžku rozbuškou. Rozbuška byla opatřena rozněcovadlem, které bylo spojeno motouzem s víkem krabičky, takže při otevření by celá nálož explodovala.

Okamžitě provedeným šetřením se zjistilo, že podezřelá zásilka byla odeslána z poštov. úřadu v Praze II, Ostrovni ul. a dále, že zásilky těchto rozměrů a v tutéž dobu byly adresovány a odeslány pp. ministrům dr. Prok. Drtinovi a Janu Masarykovi. Obě zásilky byly vyzvednuty, a to jedna na ministerstvu spravedlnosti, kam již byla doručena, druhá pak na pošt. úřadě v Praze-Střešovicích.

Ve všech případech jde o pekelný stroj, opatřený tritolovou výbušninou. Všechny tři zásilky byly poslány současně dne 9. IX. 1947 kolem 15. hodiny na poštovním úřadě v Praze II, Ostrovni ul., a jako odesílatel byla uvedena fa K. Malý, parfumerie, Praha III, Nerudova 17. Na uvedené adrese a v nejbližším okolí se podobná firma nevykytuje. Podle zjištění na poštovním úřadě byly balíky odevzdány dopravě mužem ve stáří asi 40—45 roků, světle kaštanových vlasů, vyholeného plnějšiho obličje. Po pachatelé se úsilovně pátrá.

Na první pohled jde o provokaci protistátních živlů, průhledné tendence, o čemž zvláště svědčí podezřelá průvodní okolnosti.

Rudé právo, 11.9.1947

(4)

KRČMAŇSKÁ AFÉRA

Komunistická policie se pokusila svěst vyšetřování na falešnou stopu nebo případ ututlat, ale vyšetřovací orgány ministerstva spravedlnosti prokázaly, že šlo o komunistickou akci.

Sensace a záhady kolem „atentátu“

Je známo, jakými byli němečtí národní socialisté mistry ve využívání různých těch atentátů pro své politické cíle. Zdá se, že se čs. národní socialisté od nich leccos z tohoto umění naučili.

Co se stalo?

Postup nár. soc. ministrů ve vládě ve věci úhrady mimofédné pomoci rolníkům vyvolal nesmírné pobouření i mezi členstvem nár. soc. strany. Její celé organizace i stovky funkcionářů a tisíce členů veřejně svým podpisem na protestních resolucích vyslovily svůj nesouhlas s postupem svých ministrů ve vládě.

Vedení nár. soc. strany bylo zaháněno svými vlastními členy do úzkých. A tu pojednou z čista jasna přišel »atentát«. »Atentát« v pozoruhodné době, v pozoruhodných souvislostech a za zcela pozoruhodných okolností, o nichž se naše veřejnost ještě mnohé dozví.

Latink se ptával při takových příležitostech: Cui prodest? Komu to prospívá? Staří latinci byli moudří lidé. Položili si takovou otázku, zodpověděli si jí a už věděli, na čem jsou. Radím vám dobře: Chcete-li rozřešit záhadu kolem posledních »atentátů na služby a sekretářky«,

udělejte to jako staří latinci. A záhadu »atentátu« rozluštíte.

Ostatně onen »atentát« nepřišel jen tak z čista jasna. Vždyť on byl vlastně předem ohlášen. Vždyť nár. soc. tisk po řadu dnů naznačoval, že prý komunisté »něco« chystají. Ještě v předvečer »atentátu« napsal na příklad zemský orgán nár. soc. strany v Brně, »Slovo národa«, v článku »Budeme připraveni«, že prý komunisté připravují jakousi záhadnou »další akci«.

A tak nás ani nepřekvapuje, že ihned po »atentátu« — aniž vyčkal výsledků úředního vyšetřování — začal nár. soc. tisk psát, že prý »atentát« jsou vinní komunisté.

Svobodné slovo dokonce napsalo: »Ať je výsledek šetření jakýkoliv (!), zůstává faktem, že atentát měl postihnout osoby, které v posledních dnech byly postaveny na pranýř nenávislnou kampaní. Mysl atentátní-

kova nebo jeho fantasie byla řízena podněty touto kampaní živými.« Jinými slovy: pro Svobodné slovo se už ani nic vyšetřovat nemusí. Pro Svobodné slovo jsou vinní komunisté. Kdyby se na př. zjistilo, že onen »atentát« podnikl nějaký Němec, vinní jsou komunisté, to už Svobodné slovo ví předem. Kdyby se na př. zjistilo, že onen »atentát« podnikl nějaký agent zahraniční špiónážní služby, nic nevádí, vinní jsou tak jako tak komunisté, neboť Svobodné slovo to ví předem. A i kdyby snad se zjistilo, že onen »atentát« podnikl nějaký národní socialista — i pak jsou vinní komunisté, »ať je výsledek šetření jakýkoliv«.

Snad se ptáte, jak to dokážou. To zase neznáte Svobodné slovo a nár. soc. tisk. Ten dovedl dokázat, že je u nás každý živnostník milionář, tak proč by nedovedl dokázat i jiné nesmysly.

Není divu, že si o »atentátu« vypráví pražský lid tento vtip:

- Taky si dostal balíček?
- Já jsem si přece žádný neobjednal.

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Lucie Burešová

Krčmaňský případ a jeho obraz v dobovém tisku

Bakalářská práce

Praha 2012

Rudé právo, 12.9.1947

(5)

KRČMAŇSKÁ AFÉRA

Prokop Drtina 21. ledna 1948 v Národním shromáždění hovořil o pozadí Krčmaňské aféry. Jeho vystoupení bylo hodnoceno jako největší událost v obnovené československé sněmovně.

Svobodné slovo, 12.9.1947

(6)

ÚNOR 1948

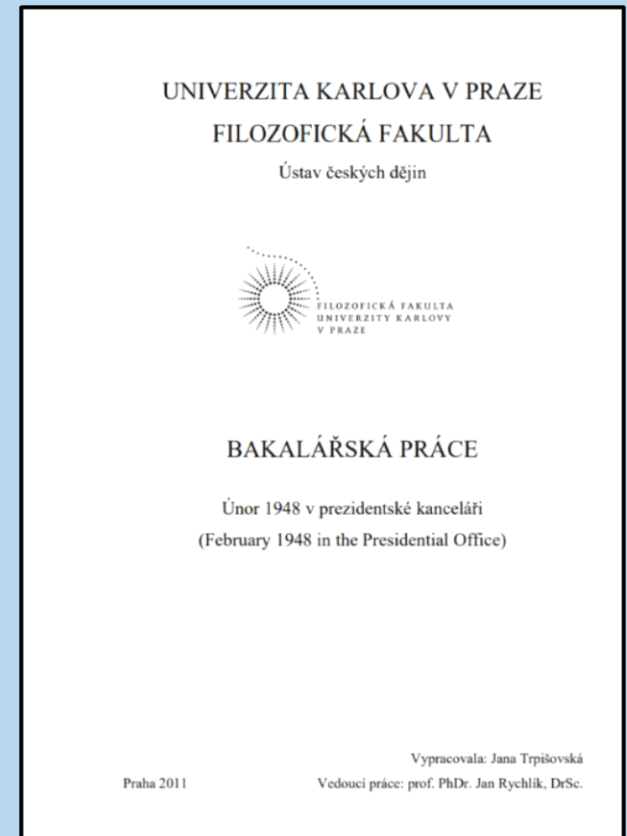
Prokop Drtina byl jedním z 12 demokratických ministrů (z celkových 26), kteří podali 20.2.1948 demisi na protest proti ovládnutí Sboru národní bezpečnosti komunisty a ve snaze vynutit si ústupky komunistů a předčasné volby. Prezident Edvard Beneš však tuto demisi 25.2.1948 na nátlak komunistického předsedy vlády Klementa Gottwalda přijal.

**Svobodné
slovo,
21.2.1948**

Rudé právo, 24.2.1948

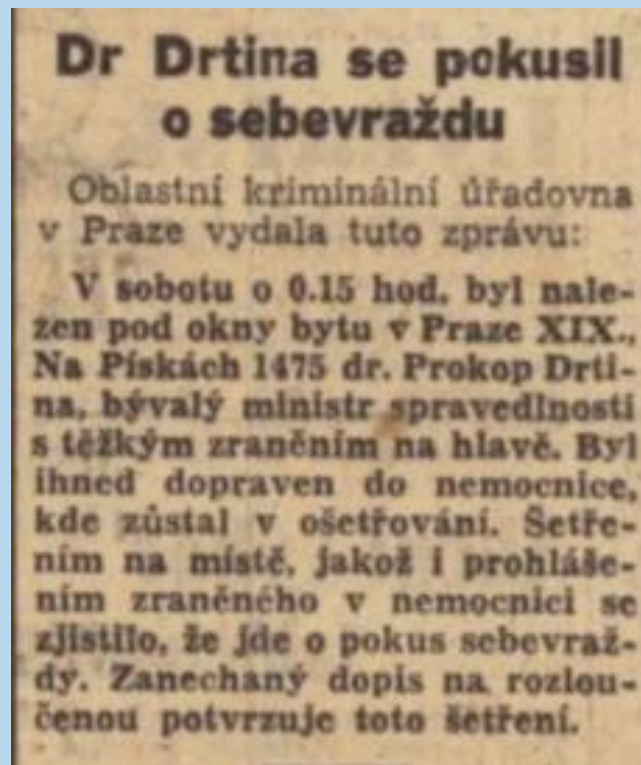
(7)

POKUS O SEBEVRAŽDU

Zpráva o přijetí demisí a následné nastolení komunistické diktatury byla pro Prokopa Drtinu natolik zdrcující, že se 28.2.1948 pokusil o sebevraždu. S těžkými zraněními byl převezen do nemocnice na Bulovce. Po propuštění z nemocnice a následné rekonvalescenci byl v březnu 1948 zatčen.

Rudé právo, 29.2.1948

(8)

50. LÉTA - VĚZNĚNÍ

Až do prosince roku 1953 byl Prokop Drtina držen ve vyšetřovací vazbě. Jeho manželce Ludmile byly zamítnuty všechny žádosti o povolení návštěvy a byla zadržována i jejich korespondence. Teprve 23. června 1953 (po čtyřech a půl letech) obdržela od Drtiny jeho manželka první dopis. Dne 15. prosince 1953 byl P. Drtina odsouzen na základě vykonstruovaných obvinění k 15 letům vězení a ztrátě občanských práv na 10 let.

(9)

60. LÉTA

Dne 10.5.1960 byl Prokop Drtina propuštěn díky amnestii a v roce 1969 byl plně rehabilitován. V roce 1971 však byla jeho rehabilitace normalizačním režimem revokována.

Soud opět zkoumá obvinění dr. Prokopa Drtiny

PRAHA 27. února (ČTK) — Dr. Prokop Drtina, ministr spravedlnosti ČSR v letech 1945—1948 a čelný funkcionář bývalé Čs. strany národně socialistické, stál ve čtvrtek před zvláštním senátem městského soudu v Praze, který projednává jeho návrh na soudní rehabilitaci.

Rudé právo, 28.2.1969

Dr. P. Drtina rehabilitován

PRAHA 24. září (ČTK) — Zvláštní senát městského soudu v Praze rehabilitoval ve středu někdejšího ministra spravedlnosti dr. P. Drtina, který byl odsouzen v prosinci 1953 Nejvyšším soudem za zločiny úkladů o republiku a vojenské zrady, jež měl spáchat od roku 1945 do února 1948. Zvláštní senát tento rozsudek zrušil v plném rozsahu a obžaloby generální prokuratury dr. Drtina zprostil po shodných návrzích obhájců i prokurátora.

*Rudé právo,
25.9.1969*

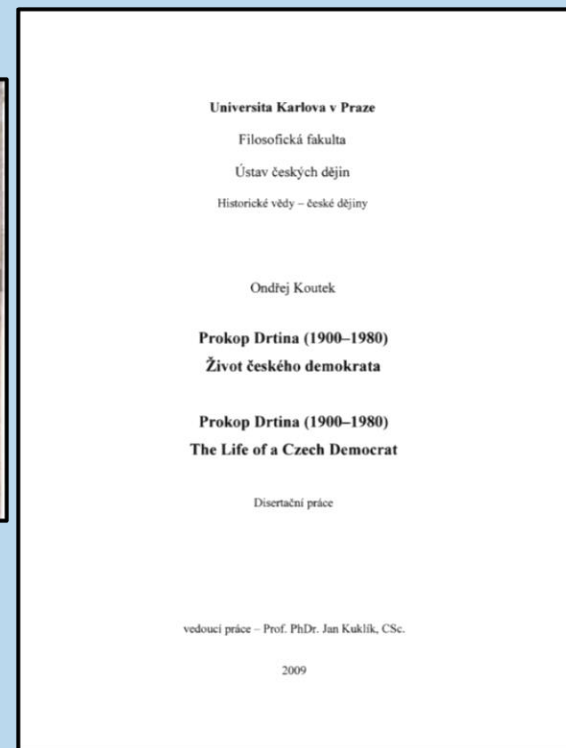
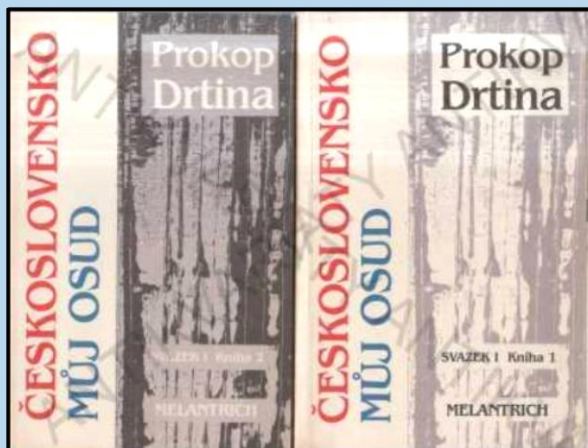

*Prokop Drtina s manželkou Lídou v
roce 1963*

(10)

70. LÉTA

Po propuštění z vězení se P. Drtina do politiky již nevrátil. Vzhledem k tíživé sociální situaci hledal nějaké zaměstnání, ale bylo to obtížné. Nakonec pracoval v letech 1961 - 1967 jako knihovnický asistent v knihovně Národního technického muzea. Poté odešel do starobního důchodu. Pokračoval také v psaní několikadílných pamětí, ve kterých mapuje svůj život v politice i mimo něj. V roce 1977 podpořil Chartu 77.

*Drtinovi u Havlových na Hrádečku,
70. léta*

(11)

PROKOP DRTINA

Prokop Drtina zemřel po delší nemoci 16. října 1980 v Praze. Jeho následný pohřeb 23. října 1980 v olšanském krematoriu provázela "bezpečnostní opatření" obvyklá při pohřbech disidentů.

*Stenozáznam 90. schůze
Národního shromáždění,
středa 21. ledna 1948
(krčmaňská aféra)*

*Prokop Drtina hovoří v roce 1968 o
Benešových důvodech pro přijetí
mnichovského diktátu*